

vêde in za preroka velja med najubožnišimi podložniki svojega očeta. Komaj sliši kakega svojih bratov govoriti o prenapredbi hišnega gospodarstva in o zmanjšanji stroškov, precizza mize poskoči, prevzame besedo in se dêre nasproti. Kadar je njegov jezik na mokrem, ga nič več ustaviti ne more. On razbija in se peni po sobi, nareja staremu očetu posvarujočo pridigo zavolj njegovega zapravljanja; zasmehuje njegov okus in njegove navade; se roti in zagotavlja, da bo izpodil stare hlapce iz hiše, gladu prepustil stare konje, izgnal starega kapelana in si izbral družega, celô, da bo poderl staro grajsino in namesto nje sozidal drugo enoverstno iz kamenja in malte. On zabavlja in zaničuje vse družinske zveze in rodovinske godove in mermraje se potepe v pivnico, prec ko zagleda kako kočijo k hiši. Akoravno se vedno jezi, da je njegova mošnja prazna, se vendar nič ne obotavlja, vês svoj denar potratiti pri shodiščih v pivnici, in večkrat se mora s kredo na vrata napisati to, kar je zapil, ko je grozovito grajal zapravljenost svojega očeta. (Kon. sl.)

Narodne pripovedke iz Varaždinske okolice.

Nabral M. Kračmanov.

Iz čega se gdo narodi, vu onom mora vumreti.

Vu starom vremenu, kad je krščansko ljudstvo bilo preganjano, živel je vu Indiji jeden pobožni krščenik. On si je odlučil samostano življenje i vu putovanju vu Indiji nameril se je na jednu veliko špilju gde je mislil da bu svojemu bogu najpovoljnêši mogel živeti. Več je prešlo vnogo let da je življenje vu samoči sprevadjal. Jednu večer pak, kad je svoju večernu molitvu izmolil, spravil se je na mehen, (mah), svoju sakdanju postelu, i premišlaval vu sebi i veli: ah bog moj, zakaj ja toliko let vu samoči živim a na tvoju svetu veru obratiti nikoga ne mrem, kajti žive duše ni živoga stvora toliko let kak sem več ovde još nisem videl. Vu tam puščenik leže si i zaspi. V jutro zaran stane se i zmoli svoju jutrnju molitvu, ve zapazi kak jeden mali mišek z veselim pogledom v njegovo duplo bejži. Onda veli stari: hvala ti, bog, da sem itak jednoga stvora tvojege ovde zapazil. On mišek se je tak vupoznal s starim puščenikom da pod nikakov način ni ga štel zapustiti. Puno veselja imajući stari puščenik neprestano molil je boga da bi iz ovoga mišeka učinil devojku. To se je i dogodilo, kajti je stari puščenik to mislil da bude barem vu svojem življenju ovoga stvora božjega na vse dobro vuveril. Kad bi več stari puščenik dugo let mirno i pobožno z ovom devojkom dane sprevadjal devojka porasla je vu svoju lepu dobu. Na to se pomisli puščenik: ha, ja sem več star i živel bogu povoljno i kanim živeti, ali ovo božje stvorenje, koje još sveta ni videlo, greh bi bil da bi vu ovi sužnji dolini moralo sprevadjati svoje stare dane, ja bum ju dal za muža. Opomene devojku: moja či, ti si već dorasla da bi mogla za muža iti i sveta beloga dalje videti, ar naj ti to misliti da je ovo svet gde mi živimo, znaš ti da je vu svetu lepih božjih stvorov koje još ti videla nisi. Odgovori devojka: ha, hvala ti, oče, po tvoji volji nek bude vse, neg samo to ti velim da ti meni po volji muža moraš poiskati i to takvoga stvora božjega koj je naj jakši na svetu. Veli puščenik da oče i na put se spravi. Dojde do meseca i njemu božju pomoć nazove i veli: ti sjajni mesec, naj jakši stvor božji, imam ti jednu čer, vzemi ju za ženu. Mesec odgovori: vkanjuješ se, kak bi ja bil naj jakši? ja svetim ponoći, a kak me sunce dostigne, vzeme mi svetlost; idi ti k suncu koje je jakše od mene. Ide on k suncu i nazove mu božjo pomoć: ti svetlo i jako sunce koje si zmed stvorov božjih naj jakše, imam ti jednu čer, vzemi ju za ženu. Sunce veli: oho, zakaj se vkanjuješ? im je od mene jakši i oblak; kad ja počnem svetiti, resprestreju se oblaki i zastreju mi svetlost, oni su ti jakši od mene. Ide on k oblaku i nazove mu božju pomoć i veli: ti jaki stvor

božji, oblak, ti si na svetu naj jakši, imam ti jednu čer, vzemi ju za ženu. Oblak veli: ha, to ne mre biti, kajti je veter od mene jakši; kad se ja resprestrem po vedrom nebu, dojde veter i mene restrga; idi k vetru, on je jakši od mene. Onda ide k vetru i njemu nazove božju pomoć: ti jaki stvor božji, ti si na svetu naj jakši, vzemi ti moju čer za ženu. Veli mu veter: ho, starec, to ne mre biti da bi ja bil naj jakši, kajti kad ja pričnem puhati zastiraju me bregi a od druge strani od mene niti niš ne znaju; idi ti k bregu, on ti je jakši od mene. Putuje starec do brega i nazove mu božju pomoć: ti jaki kameniti breg, koj si na svetu naj jakši, imam ti jednu čer za muža da ide, vzemi ju za ženu. Oho starec, odgovori breg, ti se vkanjuješ, kak bi ja naj jakši bil? vidiš ti mene od vsake strani kak sem prevrtan od mišev koji me dan i noć vrtaju; idi ti k mišu, on ti je jakši od mene. Ide on k mišu i veli mu: ti jako stvorenje božje, imam ti jednu čer, vzemi ju za ženu. Miš odgovori: ja bi ju, ali ju nisem još videl, neg dojdí ž njom da ju vidim i onda bum ju vzal. Ide stari puščenik domom i veli: no čerka, ja sem tebi muža našel, hodi z menom. Ovi dva idu i dojde do mišeka i veli mu starec: evo tvoja žena. Oho, kaj budem ž njom, da vu ovu moju malu palaču ne mre? veli mišek. Odgovori devojka: ov bude moj muž i zato ti moli boga da bog mene nazad učini vu mišeka da morem za muža iti. Stari puščenik vidi da drugač ne mre biti poklekne i pomoli se bogu da bi ju bog obrnul nazad na prvu spodobu. I devojka postala je miš i za muža prešla, a stari puščenik je živel do volje božje bogu povoljno videći da, iz čega se gdo narodi, vu onom mora i vumreti.

Dopisi.

Na Dunaji 8. julija. — E — Danes bi Vam lahko polno torbico novic vsake baže poslal. Lahko bi na dolgo in široko popisoval, koliko hudega je zadnje dni merzlo, gerdo, deževno vreme Dunajčanom prizadjalo, kako je bilo nevšečno in neprijetno, kakor da bi bili pozno v jeseni ali celô v terdi zimi že, ker so tudi nekteri sneg na bližnjih hribeih viditi hotli; — nadalje, kako so velikanski turn sv. Štefana z lesenimi obroči obložili, da mu snamejo najzgornji železni del, ki je bil pred nekoliko leti namesto kamnitnega konca postavljen, pa so ga nevihte tako zdelale, da je nekako kimati začel in žuga se prekucniti doli na zemljo. Da bi to prekucijo ovarovali, ovarovali pa tudi sebe, ljudi in hiše, bodo mu železno pokrivalo vzeli in novo kamnitno naredili. To pa bo veliko stroškov prizadjalo in dosti let bo preteklo, da bode delo gotovo. Dunajčan mora imeti svoj „Štefanov turn“, ker je tako rekoč njegov varh in kažipot, na katerem bere pol zgodovine svojega mesta. — Še bolj pa je to čudno (čujte, kakošen strah imajo Dunajčane, ali pa slabo vest!) kar so te dni časniki rešetali. Bil se je nagloma glas razširil, da je Garibaldi na Dunaji. Groza in trepet! Kako to? V svojih opravilih je prišel namreč te dni znani profesor Garibaldi na Dunaj — in glejte jih, berž se je zagnalo: „Garibaldi je na Dunaji“; lahko si mislite, kako so že nekterim lasje po koncu šinili, ali veselja, žalosti ali strahu, ne bom pripovedoval. To vam povém samo za to, da vidite, kako da je tukaj; vsaka miš je lahko slon. Tacih in enacih novic bi Vam tedaj lahko na debelo popisal, pa prostora bi zmanjkovalo in ne splečal bi se trud. — Raje kaj družega. Ljubljanska deputacija je bila res te dni tukaj in o zadevi deželnega poglavarstva od Njih velič. cesarja sprejeta. Reklo se ji je, da se bo prevdarila ta reč še enkrat, in, če bo moč, želja spolnila. Da bi se spolnila, bi bilo želeti, da še enkrat ponovim, na vse strani iz tega ozira le, da bi vse slovenske pokrajine k temu poglavarstvu spadale, ker potem bi bilo gotovo manj stroškov in slovenskemu narodu bi se v kancelijah cesarskih potem najlože dalo, kar mu po pravici gré. Vsi drugi vzroki stojé memo tega le v